

وقت کتاب خواندن ندارم! این جمله ای است که اغلب در جواب سؤال «چقدر کتاب می خوانی؟» می شنویم. اما آیا واقعا دلیل کتاب نخواندن ما نداشتن وقت است؟

سی امین هفته کتاب از ۲۱آبان با شعار «ما همانیم که می خوانیم» آغاز شده است، هفته ای که هر سال با تعریف و تمجید از ارزش کتاب و کتاب خوانی سپری می شود ولی باز هم ما همانی می مانیم که کتاب نمی خوانیم. اما علت این کتاب نخوانی چیست؟

پاسخ های بسیاری رامی توان برای این سؤال برشمرد، علت های فردی و اجتماعی که باعث کتاب نخواندن ما شده است. در این یادداشت چند دلیل کتاب نخوانی را که اکثر ما به آن دچاریم،

مصدورها بدینچراگان
رئیس اداره کتابخانه های عمومی شهرستان مشهد

طرح می کنیم:
-کتاب نمی خوانیم، چون تأثیر کتاب خواندن در زندگی وآینده خود رانمی دانیم یاقبول نداریم. پدر ومادرها تلاش می کنندفرزندشان از خوراک، پوشاک، تحصیل و... مناسبی برخوردار باشد وسعی می کنندکه بهترین امکانات را برای فرزندانشان مهیا کنند، اما یک اصل ساده رافراموش می کنندوآن هم اینکه اگر فرزندان آن ها اهل کتاب شوند، تأثیر شایان توجهی بر آینده آن ها می گذارد. کودک کتاب خوان، آینده متفاوتی نسبت به کودکان دیگر دارد. کودکان به ویژه در سنین ابتدایی به راحتی کتاب خوان می شوند. یکی از روش های ترغیب کودکان ونوجوانان به مطالعه و کتاب خوانی، عضویت آن ها در یک کتابخانه عمومی وبرنامه ریزی برای حضور حداقل هر دو هفته یک بار در کتابخانه است. کتابخانه های عمومی دارای بخش های کودک ونوجوان هستند که به کودک هویت می بخشد.

- کتاب نمی خوانیم، چون تصور می کنیم گشت وگذار در فضای مجازی، با مطالعه کتاب تفاوتی ندارد. در حالی که این نوع گشت وگذار نه تنها قدرت تجزیه وتحلیل نمی دهد، که حتی بابارش اطلاعات در موضوعات مختلف، ما راتموهم همه چیزدان کرده وسردرگمی مان راجندبرابر می کند، به ما اعتماد همه چیزدانی می دهد، درحالی که خواندن صدها مطلب پراکنده در فضای مجازی، به اندازه یک صفحه کتاب، تأثیری در سازمان دهی اطلاعات ذهن ندارد.

- کتاب نمی خوانیم، چون سعی می کنیم با بهانه گران بودن کتاب، برای این نخواندن دلیل تراشی کنیم، درحالی که باعضویت در یک کتابخانه نزدیک به محل سکونت یا محل کار خود می توانیم به رایگان به تعداد زیادی کتاب دسترسی پیدا کنیم.

از شما تقاضا می کنم حداقل فرزندانتان را به این بهانه از کتاب محروم نکنید. بماند که هزینه برای کتاب به مراتب از بسیاری از هزینه های دیگری که در زندگی انجام می دهیم، کمتر است. هفته کتاب، فرصتی است تا حداقل برای پررنگ شدن نقش کتاب در خانواده تأمل کنیم. خانواده کتاب خوان، خانواده ای با آسیب های اجتماعی و فردی کمتر خواهد بود که در کنار خانواده های کتاب خوان دیگر، جامعه ای با مشکلات کمتر می سازد.

این موضوع را به یاد داشته باشیم که رشد عقل، فرایندی اکتسابی است ونیاز به پرورش دارد. بهترین ابزار برای پرورش مغز، مطالعه است. وآخرین جمله من خطاب به پدرها ومادرها این است: کودکی که با کتاب خواندن بزرگ می شود، درآینده آدم بزرگی می شود.

هوای مشهد: قابل قبول

براساس داده های مرکز پایش آلاینده های زیست محیطی مشهد، از ابتدای سال جاری تاکنون، سهم مشهد از هوای پاک، ۲۸روز بوده است.

در ۲۴۳روز گذشته، هوای مشهد ۱۶۴روز قابل قبول، ۴۶روز ناسالم و دروز دیگر در وضعیت ناسالم برای گروه های حساس گزارش شده است.

دیرآموز نیست؛ اختلال یادگیری دارد

آشنایی با مراکز توان بخشی مشکلات یادگیری که کمتر آن رامی شناسیم

گروه جامعه

گزارش
روز

زن وشوهر جوان، روی صندلی های اتاق پذیرش نشسته اند. سکوت مطلق و چهره های

نگرانسان از حال ناخوش درونی آن ها خبر می دهد. بانامه ای از مدرسه دختر

کلاس اولی خود به این مرکز ارجاع شده اند. خانم معلم گفته است: بچه تان توی

کلاس، همه اش حواسش پرت است وروی درس و حرف های من تمرکز ندارد.

کمی آن سوتر، کودک باموزاییک های کفا اتاق دارد خودش را سرگرم می کند. معصومیت از چهره لاغر

وسبزه اش می بارد. باآن لباس فرم خاکستری وصورتی وعینک گردنشسته روی صورتش. اسمش

را که می پرسیم، نام برادرش رامی گوید و تاخواهیم با مهربانی سؤال راتکرارکنیم، مادر به میانه

صحبت هایمان می دود و با کلافگی، کودکش راتوجیه می کند که اسم خودت را بگو! کاش سرزنش ها

در همین حد باشد و با برچسب هایی مثل تنبل یا حواس پرت، اعتماد به نفس اورانخراشیده باشند.

کیانامشکوک به اختلال یادگیری است، فقط همین و اینجا، مرکز آموزش و توان بخشی مشکلات

یادگیری ایمان، یکی از مراکز شصت و چهارگانه دولتی در خراسان رضوی.

«موقع نوشتن، گاهی نقطه ها و سرکش کلمات رافراموش می کند. همچنین در ریاضی، عددها رافراموش می کند.» مادر مهدیار این ها رامی گوید.

پسرش کلاس سوم است. در یکی از اتاق های

تشخیص ودرمان مرکز اختلالات، روبه روی درمانگر

نشسته است ودر آرامش باهم صحبت می کنند.

مادر دل پری دارد و به دلیل سختی هایی که برای

ارجاع به اینجا کشیده است، قدر جلسات مشاوره

وهزینه نداشتن اش رامی داند. می گوید از همان

کلاس اول ابتدایی متوجه شده بود که یادگیری

درپسر بچه اش اشکال دارد و مدرسه غیرانتفاعی ای

که مهدیار در آن درس می خواند، دارد دست بالا و با

تساهل برخورد می کند. دل پر اواز این است که چرا

باید با تغییر مدرسه و در پایه سوم با اینجا آشنا شود.

برایمان از هزینه های بی فایده ای می گوید که در این

سال ها صرف کرد و نتیجه ای ندید، «کلی کلینیک

و مرکز مشاوره بردمش. از جلسه ای ۷۰هزار تومان

تا ۲۵۰ هزار تومان می گرفتند. اگر معلم کم تجربه اش

متوجه شده بود، به هیچ کدام از این ها نیازی نبود.

مهدیار جلسه دوم مشاوره و مراحل تشخیص راسپری

می کند. باراه اندازی اتاق بازی در مرکز که تکمیل آن

ماجرابه زبان ساده

هزینه های جاری هم سرانه نداریم.

وقتی از او می خواهیم معنی اختلال یادگیری

را ساده وخودمانی بگویم، این پاسخ رامی شنویم:

بچه های دچار اختلال یادگیری از نظر ظاهری

وحتی بهره هوشی هیچ تفاوتی با بقیه بچه هاندارند،

فقط رشد تحصیلی شان موازی با بقیه دانش آموزان

نیست و متناسب با آموزشی که دیده اند، نتیجه

مورد انتظار رانشان نمی دهند.

او ادامه می دهد: دلیلش را بخواهید، خیلی

ساده اش می شود اینکه اتصال های مغزی

دو نیمکره مغز دچار اختلال شده است. شما

که راست دست هستید، روی پای راست، گوش

راست و چشم راستتان هم اتکای بیشتری دارید،

به این می گویند «غلبه طرفی». وقتی این غلبه،

ناقص ایجاد شود، بروز اختلالاتی در یادگیری

دور از انتظار نیست.

اما بهتر می توان فهمید معنی مثال هایش را،

اینکه راه برخی والدین برای بهبود وضعیت درس

رؤیاهای محقق شده

بودیم امروز این بچه را باید یاد بیروز خودش مقایسه کنند. نه بچه های دیگر. خدا را شکر اعتماد به نفس لطمه دیده اش برگشت. همه چیز خیلی خوب پیش رفت. آن قدر درک اواز مسائل تقویت شده بود که حالا او بود که صورت سؤال های ریاضی را برای مادرش توضیح می داد. جلسه پانزدهم مشاوره، ترخیص شد.

آن طور که خانم مشتاقی می گوید، سه جلسه ابتدایی مشاوره، به انجام آزمون ها و تشخیص مسئله می گذرد که خیلی مهم است و جلسات بعدی، به برنامه ریزی برای رفع مشکل شناسایی شده.

او تأکید می کند که رفع مشکلات کودک دچار اختلال یادگیری، چه مشکل در خواندن باشد یا نوشتن، محاسبه یا هجی کردن، کاری گروهی است و حلقه نخست آن، معلمی است که باید خوب و به موقع تشخیص بدهد. چون از کلاس سوم به بعد، کار درمان سخت تر می شود.

خانم مشتاقی با اطمینان اضافه می کند: اگر والدین، خوب با بچه کار کنند، دوماه به چیزی که می خواهیم می رسیدیم.

آرزوی او بایک دنیا تجربه و درآستانه بازنشستگی، این است که بین کادر آموزش و پرورش و مراکز اختلالات یادگیری به ویژه در سه پایه اول ابتدایی، روابط کاری صمیمانه برقرار و این باور در آن ها ایجاد شود که مراکز اختلالات، باری از دوش معلمان برمی دارند.

او معتقد است تحقق عینی آرزویش، روزی خواهد بود که تصور «نمی خواهد بچه را ببرید، خودش خوب می شود، حذف شود و به نامه نگاری های پیاپی برای معرفی دانش آموزان نیازمند درمان، نیاز نباشد.

«چه کوچک ها و خیابان های پاکیزه ای! چه کسی آن ها را تمیز و پاکیزه کرده است؟ رفتگر، همان رفتگر زحمت کش ومهربانی که دوست ماست.» دختر بچه، حس یک فضا نورد را داشت. انگار که مریخ رفته باشد، همان قدر خوشحال و پرغرور. از روی کتاب فارسی دوم ابتدایی یکی دو جمله می خواند وباز سرش را بالا می آورد وبه مشاورش نگاه می کرد و می گفت: خانم ببینید! من دارم می خونم! این میان همه خاطره های شیرین روزهای مشاوره به کودک ان دچار اختلال یادگیری، الهه مشتاقی، این یکی را به عنوان مشتئ نمونه خروار تعریف می کند. انبوه پرونده های رنگارنگ

مختومه وچیده شده در گوشه اتاق می گوید این مرکز، رؤیاهای والدین و کودکان بسیاری را برای خواندن و فهمیدن محقق کرده است، «تعداد جلسه های مشاوره اش هنوز به ده نرسیده بود. آن روز مادرش بایک جعبه شکلات آمدند مرکز.

خیلی خوشحال بودند. دختر بچه برای اولین بار دیکته اش را گرفته بود وخوب هم می توانست بخواند.» الهه مشتاقی، کارشناس ارشد مشاوره،

راوی این خاطره است. او نیمی از سابقه سی ساله خدمتش را در همین مرکز گذرانده است. دختر بچه ای که ماجرایش را برایمان تعریف می کند، با برچسب «دیرآموز» که معلمش به او زده بود به اینجا ارجاع می شود. آن هم با اکراه که، حالا اگر می خواهید، بچه تان را به یک مرکز اختلالات یادگیری هم نشان بدهید.»

او ادامه می دهد: تست گرفتیم و دیدیم وضعیتش طبیعی است. فقط دقت، تمرکز و حافظه اش مشکل داشت که روی این ها کار کردیم. دیکته اش اشکال داشت وروخوانی اش خیلی بد بود. والدینش خیلی همراهی می کردند. تأکید کرده

مراکز توان بخشی مشکلات یادگیری در یک نگاه

نمونه هایی از اختلالات یادگیری دانش آموز:

دقت و تمرکز

خواندن

املا نویسی

هجی کردن

محاسبات ریاضی

مشکلات ادراکی

ندارد

مداخلات پزشکی و دارویی

دریافت نامه محل تحصیل

نحوه ارجاع به مراکز

دولتی: ۶۴ غیر دولتی: ۱۱

تعداد مراکز فعال در خراسان رضوی

پایه اول تا سوم

بهترین زمان تشخیص و درمان

مقطع ابتدایی

جامعه هدف مراکز توان بخشی مشکلات یادگیری